

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ประการที่สอง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และ ประการสุดท้าย เพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เข้าใจประเด็นที่ศึกษาอย่างครบถ้วน ผู้ศึกษาจึงขอแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 บริบทชุมชน ประกอบด้วย

4.1.1 บริบทชุมชนในการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ ซึ่งอธิบายสภาพการณ์ของชุมชนบ้านคูเดื่อ ในด้านต่างๆ คือ ลักษณะทางกายภาพ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การเข้าถึง สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง และข้อมูลทั่วไปของหาดคูเดื่อ

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ

4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ

4.4 แนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ

4.1 บริบทชุมชน

4.1.1 บริบทชุมชนในการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ ลักษณะทางกายภาพ

ที่ตั้ง บ้านคูเดื่อตั้งอยู่ที่หมู่ 6 ตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยตำบลแจระแม มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศใต้ ติดกับ บ้านหนองกินเพล ตำบลค่าน้ำแซบ อำเภอวารินชำราบ
 ทิศเหนือ ติดกับ บ้านหนองซอน ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง
 ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลหนองซอน อำเภอเมือง จ.อุบลราชธานี
 ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลในเมือง จ.อุบลราชธานี

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของหมู่บ้าน

บ้านคูเดื่อ เป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พื้นที่หมู่บ้านด้านทิศตะวันตกติดกับแม่น้ำมูลที่กั้นระหว่างเขตอำเภอเมืองกับอำเภอวารินชำราบ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่น มีความเป็นอยู่เรียบง่าย โดยมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 182 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 926 คน เป็นชาย 478 คน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

หมู่บ้านคูเดื่อมีพื้นที่ทั้งหมด 1,200 ไร่ แบ่งการใช้สอยพื้นที่ออกเป็น พื้นที่การเกษตร 300 ไร่ พื้นที่การประมง 150 ไร่ พื้นที่สาธารณะ 150 ไร่ และที่อยู่อาศัย 120 ไร่

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของ บ้านคูเดื่อและเป็นที่รู้จักของชาวจังหวัดอุบลราชธานี คือ “หาดคูเดื่อ” จัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ ประเภทธรรมชาติ ซึ่งคำว่า “คูเดื่อ” มีที่มาโดยเรียกตามลักษณะของพื้นที่ของหมู่บ้านที่มีลักษณะเป็นเนินดินสูง ภาษาอีสานเรียกว่า “คู” และเนื่องจากในอดีตบริเวณนี้มีต้นมะเดื่อที่ปลูกในบริเวณเนินดินนั้นเป็นจำนวนมาก จึงเรียกว่า “บ้านคูเดื่อ” จึงได้ตั้งชื่อหาดตามชื่อหมู่บ้าน

การเข้าถึง ตั้งอยู่บนถนนหมายเลข 231 ระหว่างอำเภอเมือง กับอำเภอวารินชำราบ ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 8-9 มีระยะทางห่างจากตัวเมืองประมาณ 13.5 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 15-20 นาที มีบริการรถโดยสารประจำทางเส้นทางระหว่างบ้านไธสง ถึงอำเภอวารินชำราบ

สิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำที่ท่องเที่ยวได้ตลอดปี มีลักษณะเป็นหาดทรายที่มีความยาวประมาณ 500 เมตร จากด้านทางทิศตะวันตกของลำน้ำมูล มีทิวทัศน์ที่เป็นส่วนโค้งของแม่น้ำมูลจนเกิดหาดทรายที่สวยงาม สำหรับกิจกรรม คือเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจตามอัธยาศัย เล่นน้ำ พายเรือ มีร้านจำหน่ายอาหารพื้นบ้าน ประเภทไก่อบฟาง ปลาเผา และกุ้งเต้น เป็นต้น ซึ่งจะมีที่นั่งรับประทานอาหารเป็นแพที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำมูล สำหรับกิจกรรมงานประเพณี มีงานทำบุญประจำปี และงานประเพณีสงกรานต์

สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีสถานที่จอดรถและบริการรับฝากรถที่เพียงพอต่อการมาใช้บริการของจำนวนนักท่องเที่ยว บริการห้องสุขาสาธารณะและห้องสุขาประจำร้านอาหาร ซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องเสียค่าบริการ มีป้ายบอกทางแต่ยังไม่ชัดเจนและมีสภาพชำรุดเสื่อมโทรม มีตู้โทรศัพท์สาธารณะบริการ มีระบบสาธารณูปโภคด้านไฟฟ้า และประปา แต่ยังไม่เพียงพอ รวมทั้งระบบรักษาความปลอดภัยและระบบการกำจัดขยะยังไม่ถูกสุขลักษณะ

สถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง หมู่บ้านหัตถกรรมและผลิตดอกไม้ อำเภวารินชำราบ ระยะทางห่างประมาณ 5 กิโลเมตร

ข้อมูลทั่วไปของหาดคูเดื่อ

โดยทั่วไปแล้วจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวตลอดทั้งปีโดยเฉลี่ย 300,000 คน ต่อปี โดยเฉพาะในเดือนเมษายน ช่วงเทศกาลสงกรานต์ มีจำนวนนักท่องเที่ยวหนาแน่นมาก จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะมาเยือน ทั้งด้านแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังนั้นผู้ประกอบการร้านค้าจึงต้องมีการเตรียมความพร้อม สำหรับการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อนั้น จะมีประธานและคณะกรรมการหาดเป็นผู้ควบคุมและดูแลการดำเนินงานทั้งหมด ซึ่งกฎเกณฑ์สำหรับบุคคลที่จะเข้ามาดำเนินกิจการค้าขายได้ต้องเป็นประชาชนในหมู่บ้านเท่านั้น และต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ได้กำหนดไว้ ปัจจุบันมีจำนวนร้านค้าทั้งหมด 68 ร้าน แบ่งตามประเภทการบริการได้ดังนี้ ร้านจำหน่ายอาหาร 52 แห่ง ร้านบริการให้เช่าห่วงยางเรือพาย 8 แห่ง และสถานที่บริการรับฝากรถ 8 แห่ง สำหรับแผนพัฒนาหาดคูเดื่อในอนาคตนั้น จากการสัมภาษณ์ ปลัด อบต.แจระแม นายถาวร จันทา กล่าวว่า จะมีการปรับพื้นที่โดยเฉพาะภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อจากเดิมที่มีแพที่นั่งสำหรับให้ลูกค้ารับประทานอาหารจะยื่นล้าลงไปแม่น้ำ ซึ่งทำให้บดบังทัศนียภาพ และไม่กลมกลืนกับธรรมชาติ ดังนั้น จึงมีแผนพัฒนาปรับพื้นที่โดยจะจัดให้มีที่นั่งรับประทานอาหารริมฝั่งแม่น้ำให้เป็นระเบียบมากขึ้น ซึ่งแผนพัฒนานี้ก็ได้รับการสนับสนุนจากจังหวัด และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขต 2 โดยเบื้องต้นเริ่มจากการนำคณะผู้ประกอบการร้านค้าในพื้นที่หาดคูเดื่อ ไปศึกษาดูงานในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาแล้วในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในภาคตะวันออก เพราะผู้ประกอบการร้านค้าไม่เห็นด้วยกับแผนพัฒนานี้

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาของนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคุแเค้อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา สถานภาพ และตำแหน่งทางสังคม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในบ้านคุแเค้อ ในการศึกษารั้งนี้ สามารถอธิบายได้ตามรายการดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย คิดเป็นร้อยละ 57.50 มีอายุระหว่าง 45 - 54 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.50 รองลงมา รองลงมาคือ อายุระหว่าง 25 - 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.60 อายุระหว่าง 35 - 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.00 อายุระหว่าง 55 - 64 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.6 และน้อยที่สุดคือมากกว่า 65 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.80 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า หัวหน้าครอบครัวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย เพราะลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในตัวโดยธรรมชาติอยู่แล้ว และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายอยู่ที่บ้าน และอยู่ในช่วงวัยทำงานและเป็นช่วงที่มีภาระและความรับผิดชอบสูง สามารถแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลได้เต็มที่

ในด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 52.60 เป็นผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ในบริเวณพื้นที่ศึกษา โดยส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นผู้ประกอบการร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมาคืออาชีพบริการรับฝากรถ คิดเป็นร้อยละ 3.90 และมีอาชีพบริการเช่าห้วงยางหรือเรือพาย คิดเป็นร้อยละ 1.50 ผู้ศึกษาพบว่าประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษาและไม่ใช่อุประกอบการด้านการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 47.40 โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรหรือประมง คิดเป็นร้อยละ 15.70 รองลงมาคืออาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.20 และมีอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 10.20 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความจำเป็นไปของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคุแเค้อ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน มากกว่าประชาชนที่ไม่ใช่อุประกอบการด้านการท่องเที่ยว

รายได้ต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้ระหว่าง 3,001 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.20 รองลงมามีรายได้ 6,001 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.40 มีรายได้ 8,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.80 โดยไม่พบว่ามีคนที่มียาได้ 10,001 – 15,000 บาท เลย จากข้อมูลสามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นผู้มีรายได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีงานทำของประชาชนในพื้นที่ โดยระดับรายได้ต่อเดือนก็สอดคล้องกับอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ที่มีอาชีพจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม

ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 37.00 และ 36.20 ตามลำดับ รองลงมาคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) /อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 11.80 โดยพบว่ามีเพียง ร้อยละ 0.80 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จากข้อมูลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 93.70 เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา สามารถอ่านออกเขียนได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการตอบแบบสอบถามให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

สถานภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพเป็นผู้ประกอบการร้านค้าและหัวหน้าครัวเรือน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 33.10 และ 32.30 รองลงมาคือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 29.90 และพบว่ามีสถานภาพเป็นผู้อาศัย คิดเป็นร้อยละ 4.70 ซึ่งซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทั้งที่เป็นผู้ประกอบการร้านค้าและหัวหน้าครัวเรือนนั้น เป็นผู้ตอบแบบสอบถามตรงตามกลุ่มเป้าหมายที่ผู้ศึกษาได้กำหนดไว้

ตำแหน่งทางสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 83.50 รองลงมามีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 16.50 จากข้อมูลดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบทางสังคม ซึ่งบ่งบอกให้เห็นว่าพื้นที่ศึกษานั้นเป็นชุมชนที่มีการบริหารงานในระดับท้องถิ่น และสอดคล้องกับอาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ที่มีอาชีพค้าขายและอาชีพเกษตรกรรม หรือประมง ประชาชนจึงมุ่งทำงานแต่ในอาชีพของตนเท่านั้น (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	73	57.50
หญิง	54	42.50
รวม	127	100
อายุ		
ต่ำกว่า 15	2	1.60
15 – 24	10	7.90
25 – 34	30	23.60
35 – 44	28	22.00
45 – 54	40	31.50
55 – 64	16	12.60
มากกว่า 65 ปี	1	0.80
รวม	127	100
อาชีพ		
ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว		
- ร้านจำหน่ายอาหารท่องเที่ยว	60	47.20
- ร้านเช่าห่วงยาง/เรือพาย	2	1.50
- บริการรับฝากรถ	5	3.90
ประชาชนทั่วไป		
- เกษตรกร/ประมง	20	15.70
- รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	18	14.20
- รับจ้างทั่วไป	13	10.20
- ค้าขาย/หาบเร่	9	7.30
รวม	127	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ (บาท/เดือน)		
ต่ำกว่า 3,000	18	14.20
3,001 – 6,000	32	25.20
6,001 – 8,000	31	24.40
8,001 – 10,000	29	22.80
10,001 – 15,000	0	0.00
มากกว่า 15,000	17	13.40
รวม	127	100
ระดับการศึกษา		
ไม่จบประถมศึกษา	9	7.30
ประถมศึกษา	47	37.00
มัธยมศึกษา	46	36.20
ปวส./อนุปริญญา	15	11.80
ปริญญาตรี	10	7.90
รวม	127	100
สถานภาพ		
หัวหน้าครัวเรือน	41	32.30
ตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน	38	29.90
ผู้ประกอบการร้านค้า	42	33.10
ผู้อาศัย	6	4.70
รวม	127	100
ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่มี	106	83.50
มี	21	16.50
รวม	127	100

4.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคุเต็อ ประกอบด้วย

- 4.2.1 การค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว
- 4.2.2 การวางแผนงานกิจกรรม
- 4.2.3 การปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้
- 4.2.4 การตัดสินใจในปัญหาที่เกิดขึ้น
- 4.2.5 การติดตามผลประเมินผล

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็น กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย = 2.29) ในการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหาเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคุเต็ออยู่ในระดับน้อย ในประเด็นของการสำรวจและเก็บข้อมูล การศึกษาสาเหตุของปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น การอำนวยความสะดวกในการค้นหาปัญหา การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ การประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการของแต่ละปัญหา

ในด้านการร่วมวางแผนกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.22) ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนระเบียบของแต่ละกิจกรรม การอำนวยความสะดวกในการวางแผน การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการวางแผน การแสดงความคิดเห็นในการวางแผน การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับในการเขียนและจัดทำแผนกลุ่มตัวอย่างกลับมีส่วนร่วมน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 1.19) ซึ่งในกรณีนี้ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษา อาจไม่มีความสามารถในการเขียนและจัดทำแผนเป็นเรื่องยากเกินที่จะทำได้ จึงไปมีส่วนร่วมในส่วนอื่นที่ไม่ต้องใช้ความรู้และความคิดมาก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.49) ในด้านการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามแผน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ หรืออุปกรณ์ต่างๆ จัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน และการชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.70 และ 2.67 ตามลำดับ) ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเพื่อเข้าร่วมปฏิบัติงานเนื่องจากจะต้องประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีรายได้ค่อนข้างต่ำจึงไม่สามารถให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ได้ จึงได้เพียงชักชวนบุคคลอื่นที่ว่างจากการประกอบอาชีพร่วมปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.11) ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น การตัดสินใจเพื่อกำหนดแผนงานหรือโครงการ การตัดสินใจในการเลือกกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว การตัดสินใจเพื่อกำหนดบุคคลในการปฏิบัติงาน ตัดสินใจเพื่อวางกฎระเบียบของกิจกรรม และตัดสินใจในการสรุปผลงาน อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างยังขาดประสบการณ์ในการตัดสินใจด้วยตนเอง ต้องอาศัยกลุ่มบุคคลในหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือผู้นำตำบล หมู่บ้าน เป็นผู้ตัดสินใจ

ด้านการติดตามประเมินผล กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.08) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกิจกรรม การติดตามและหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนในรอบปีที่ผ่านมา การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน การอำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนต่างๆ การควบคุมกฎเกณฑ์และมาตรการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติงาน จึงไม่กล้าที่จะประเมินผลหรือติดตามผล (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ

รายการ	ระดับ การมีส่วนร่วม		เทียบกับเกณฑ์
	Mean	S.D.	
การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหา			
การสำรวจและเก็บข้อมูล	2.31	1.12	น้อย
ศึกษาหาสาเหตุของปัญหา	2.28	1.26	น้อย
วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น	2.30	1.34	น้อย
อำนวยความสะดวกในการค้นหาปัญหา	2.50	1.38	น้อย
ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ	2.31	1.35	น้อย
ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการของแต่ละปัญหา	2.06	1.30	น้อย
รวม	2.29	1.39	น้อย
การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
วางกฎระเบียบของแต่ละกิจกรรม	2.18	1.38	น้อย
อำนวยความสะดวกในการวางแผน	2.35	1.43	น้อย
สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการวางแผน	2.39	1.39	น้อย
แสดงความคิดเห็นในการวางแผน	2.28	1.45	น้อย
ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	2.21	1.51	น้อย
เขียนและจัดทำแผน	1.19	1.30	น้อยที่สุด
รวม	2.22	1.29	น้อย
การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน			
ปฏิบัติงานตามแผน	2.61	1.38	น้อย
ชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติงาน	2.70	1.35	ปานกลาง
อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	2.67	1.40	ปานกลาง
ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.38	1.34	น้อย
ให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ หรืออุปกรณ์ต่างๆ	2.53	1.40	น้อย
จัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน	2.03	1.28	น้อย
รวม	2.49	1.21	น้อย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ระดับ การมีส่วนร่วม		แปลผล
	Mean	S.D.	
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ			
ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	2.10	1.30	น้อย
เพื่อกำหนดแผนงานหรือโครงการ	2.17	1.34	น้อย
เพื่อเลือกกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว	2.26	1.33	น้อย
เพื่อกำหนดบุคคลในการปฏิบัติงาน	2.13	1.34	น้อย
เพื่อวางกฎระเบียบของกิจกรรม	1.98	1.26	น้อย
ตัดสินใจในการสรุปผลงาน	2.03	1.30	น้อย
รวม	2.11	1.19	น้อย
การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล			
การประเมินผลกิจกรรม	2.02	1.34	น้อย
ติดตามและหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน	2.10	1.33	น้อย
การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนในรอบปีที่ผ่านมา	1.98	1.31	น้อย
วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	2.08	1.37	น้อย
อำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนต่างๆ	2.31	1.51	น้อย
ควบคุมกฎเกณฑ์และมาตรการด้านการท่องเที่ยว	1.98	1.51	น้อย
รวม	2.08	1.24	น้อย

4.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หาดคูเดื่อ ประกอบด้วย

4.3.1 ปัจจัยภายใน ซึ่งจำแนกเป็น ทักษะคติต่อการท่องเที่ยว ประโยชน์ที่ได้รับจาก
การท่องเที่ยว และความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

4.3.2 ปัจจัยภายนอก ซึ่งจำแนกเป็น การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว แรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยว การได้รับสนับสนุนจากภาครัฐ และการได้รับการชักชวนจากบุคคลหรือหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนหรือผู้นำหมู่บ้าน

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนามาก (ค่าเฉลี่ย = 3.71) โดยในประเด็นนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ที่มีระดับความเห็นแตกต่างกันคือ ประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลายโดยนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวได้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 4.26 และ 4.35 ตามลำดับ) ประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก คือ ประชากรในชุมชนได้รับความรู้และวิทยาการใหม่ๆ และมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป (ค่าเฉลี่ย = 4.02 และ 3.56 ตามลำดับ) และประเด็นที่เห็นด้วยในระดับน้อย คือ ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 2.39)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 4.16) เห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยว มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนามาก ในประเด็นประโยชน์ที่ได้รับจากการท่องเที่ยวนี้สามารถแบ่งประเด็นออกได้เป็น 2 กลุ่ม ที่มีระดับความเห็นแตกต่างกันคือ ประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด และประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก ประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ประชาชนในท้องถิ่นมีงานทำมากขึ้น ชุมชนในท้องถิ่นได้รับการพัฒนาให้เจริญขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 4.42 และ 4.35 ตามลำดับ) และประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก คือ สภาพแวดล้อมของชุมชนได้รับการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย = 4.09) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.93) ได้รับการยกย่องนับถือให้เป็นที่ยู่งักของสังคม (ค่าเฉลี่ย = 4.02)

ด้านความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.98) ในประเด็นดังนี้ การได้รับรู้ถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ได้เห็นสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลาย มีการร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาการถูกทำลายของแหล่งท่องเที่ยว มีการรณรงค์ให้อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และมีการร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้มีความยั่งยืนต่อไป

การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ค่าเฉลี่ย = 2.66) เห็นด้วยว่ามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมปานกลาง โดยในประเด็นนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มที่มีระดับความเห็นแตกต่างกัน คือ ประเด็นที่เห็นด้วยในระดับน้อย คือ การได้รับแจกนิเทศสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การได้รับการประชาสัมพันธ์จากกลุ่มบุคคลที่สังกัดหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 2.60 และ 2.05 ตามลำดับ) รองลงมาประเด็นที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ การจัดนิทรรศการ (ค่าเฉลี่ย = 2.66) การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา (ค่าเฉลี่ย = 2.77) การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย = 3.21 และ 2.75 ตามลำดับ) และประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก คือ การประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเสียงตามสายของหมู่บ้าน (ค่าเฉลี่ย = 3.47)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าแรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยว มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.97) ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ การได้รับค่าตอบแทน หรือการแบ่งผลประโยชน์ที่ลงตัวระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพราะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น การได้รับความสนใจจากนักลงทุน เข้ามาประกอบธุรกิจมากขึ้น เศรษฐกิจของชุมชนได้รับการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น และประชาชนมีความเป็นอยู่และการดำรงชีพที่ดีขึ้นกว่าเดิม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้านการท่องเที่ยว มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.01) และในประเด็นนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นที่มีระดับความเห็นแตกต่างกันคือ ประเด็นที่เห็นด้วยในระดับน้อย คือ การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย = 2.49) รองลงมาประเด็นที่เห็นด้วยในระดับมาก คือ การได้รับการสนับสนุนด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 3.69) และประเด็นที่เห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ การส่งบุคลากรเข้ามาร่วมปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 2.65) การส่งบุคลากรมาฝึกอบรมให้ความรู้ (ค่าเฉลี่ย = 2.99) ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 3.17) และด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะอาดทางการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 2.88)

การได้รับการชักชวนจากบุคคลหรือหน่วยงานในภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้นำหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.84) ซึ่งในประเด็นนี้แบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นที่มีระดับความเห็นแตกต่างกัน คือ ประเด็นที่เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด คือ องค์การอิสระทางการท่องเที่ยว เช่นสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 1.66) รองลงมาประเด็นที่มีความเห็นในระดับน้อย คือสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ ข้าราชการ เช่นพัฒนากร (ค่าเฉลี่ย = 2.48 และ 2.12 ตามลำดับ) และประเด็นที่มีความเห็นในระดับมาก คือ กำนันผู้ใหญ่บ้าน หรือคณะกรรมการหาญคูเดื่อ และ องค์การบริหารส่วนตำบล (ค่าเฉลี่ย = 4.19 และ 3.78 ตามลำดับ) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ

รายการ	ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม		เทียบกับเกณฑ์
	Mean	S.D	
ทัศนคติต่อการท่องเที่ยว			
สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลายโดยนักท่องเที่ยว	4.26	0.93	มากที่สุด
ประชากรในชุมชนได้รับความรู้และวิทยาการใหม่ๆ	4.02	0.99	มาก
แหล่งท่องเที่ยวได้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว	4.35	0.81	มากที่สุด
ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	2.39	1.11	น้อย
มีผลกระทบต่อวิถีชีวิต และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป	3.56	1.24	มาก
รวม	3.71	0.60	มาก
ประโยชน์ที่ท่านจะได้รับจากการท่องเที่ยว			
ประชาชนในท้องถิ่นมีงานทำมากขึ้น	4.42	0.75	มากที่สุด
ชุมชนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาให้เจริญขึ้น เช่น มีถนนตัดใหม่	4.35	0.95	มากที่สุด
สภาพแวดล้อมของชุมชนได้รับการพัฒนา	4.09	0.91	มาก
แหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์	3.93	1.02	มาก
ได้รับการยกย่องนับถือและเป็นที่รู้จักของสังคม	4.02	0.96	มาก
รวม	4.16	0.71	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม		แปลผล
	Mean	S.D	
ตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว			
ได้รับรู้ถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว	4.11	0.94	มาก
ได้เห็นสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวถูกทำลาย	4.06	1.01	มาก
มีการร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาการถูกทำลายของแหล่งท่องเที่ยว	3.93	1.09	มาก
มีการรณรงค์ให้อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	3.97	0.99	มาก
มีการร่วมลงมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้มีความยั่งยืนต่อไป	3.88	1.02	มาก
รวม	3.98	0.79	มาก
การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว			
การจัดนิทรรศการ	2.66	1.03	ปานกลาง
ได้รับแจกนิยายสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	2.60	1.09	น้อย
การฝึกอบรม การประชุมสัมมนา	2.77	1.07	ปานกลาง
จากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ดังนี้			
• ระบบเสียงตามสายของหมู่บ้าน	3.47	1.10	มาก
• วิทยุ	3.21	1.17	ปานกลาง
• โทรทัศน์	2.75	1.21	ปานกลาง
การเผยแพร่จากกลุ่มบุคคลที่สังกัดหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว	2.05	1.14	น้อย
รวม	2.66	0.78	ปานกลาง
แรงจูงใจทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยว			
การได้รับค่าตอบแทน	4.20	0.98	มาก
ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น	4.15	0.94	มาก
ได้รับความสนใจจากนักลงทุน เข้ามาประกอบธุรกิจมากขึ้น	3.49	1.26	มาก
เศรษฐกิจของชุมชนได้รับการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น	3.99	0.99	มาก
ประชาชนมีความเป็นอยู่และการดำรงชีพที่ดีขึ้นกว่าเดิม	4.02	0.98	มาก
รวม	3.97	0.81	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม		แปลผล
	Mean	S.D	
การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐด้านการท่องเที่ยว			
ด้านงบประมาณ	2.49	1.02	น้อย
ด้านบุคลากร			
• การส่งบุคลากรเข้ามาร่วมปฏิบัติ	2.65	0.94	ปานกลาง
• การส่งบุคลากรมาฝึกอบรมให้ความรู้	2.99	1.04	ปานกลาง
ด้านการเข้าถึง เช่น การคมนาคม เป็นต้น	3.69	0.97	มาก
ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	3.17	1.07	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว	2.88	1.06	ปานกลาง
รวม	3.01	0.76	ปานกลาง
การได้รับการชักชวนจากบุคคล/หน่วยงานใดในภาครัฐ			
ภาคเอกชน /ผู้นำหมู่บ้าน ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว			
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือคณะกรรมการหาญคูเคื่อ	4.19	1.15	มาก
องค์การบริหารส่วนตำบล	3.78	1.10	ปานกลาง
สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	2.48	1.15	น้อย
ข้าราชการ เช่น พัฒนาการ	2.12	1.25	น้อย
องค์กรอิสระทางการท่องเที่ยว เช่น สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว	1.66	1.15	น้อยที่สุด
รวม	2.84	0.79	

4.4 แนวทางที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเคื่อ

ผู้ศึกษาได้นำเอาข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคาดหวังของประชาชนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หาดคูเคื่อ ที่ผู้ศึกษาได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในส่วนที่ 2 เพื่อมาเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย

- 4.4.1 ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา
- 4.4.2 ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน
- 4.4.3 ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
- 4.4.4 ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 4.4.5 ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ โดยนอกเหนือจากการศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแล้ว การศึกษาครั้งนี้ยังได้ทำการศึกษาถึงแนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ โดยใช้ประเด็นคำถามเกี่ยวกับระดับความคาดหวังของประชาชนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หาดคูเดื่อ ทั้งหมด 5 ประเด็น ดังนี้ ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และใช้คำถามแบบปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเต็มที่อยู่ยงอัสระ

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.23) ในประเด็นการมีส่วนร่วมดังนี้ การสำรวจและเก็บข้อมูล (ค่าเฉลี่ย = 3.23) ศึกษาหาสาเหตุของปัญหา (ค่าเฉลี่ย = 3.27) วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.21) อำนวยความสะดวกในการค้นหาปัญหา (ค่าเฉลี่ย = 3.31) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย = 3.21) ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการของแต่ละปัญหา (ค่าเฉลี่ย = 3.13)

ด้านการวางแผน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.17) ในประเด็นดังต่อไปนี้ วางกฎระเบียบของแต่ละกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย = 3.36) อำนวยความสะดวกในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย = 3.20) สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย = 3.13) การแสดงความคิดเห็นในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย = 3.23) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย = 2.97) เขียนและจัดทำแผน (ค่าเฉลี่ย = 3.17)

ด้านการปฏิบัติงานร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.21) ในประเด็นการมีส่วนร่วมต่อไปนี้จะปฏิบัติงานตามแผน (ค่าเฉลี่ย = 3.36) ชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.26) อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.24) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย = 3.19) ให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ หรืออุปกรณ์ต่างๆ (ค่าเฉลี่ย = 3.19) จัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.98)

ด้านการตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.07) ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.16) เพื่อกำหนดแผนงานหรือโครงการ (ค่าเฉลี่ย = 3.05) เพื่อเลือกกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 3.09) เพื่อกำหนดบุคคลในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.06) เพื่อวางกฎระเบียบของกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย = 3.04) ตัดสินใจในการสรุปผลงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.01)

ด้านการติดตามประเมินผล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.09) ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้การประเมินผลกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย = 3.10) ติดตามและหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.16) การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนในรอบปีที่ผ่านมา (ค่าเฉลี่ย = 3.02) วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.13) อำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนต่างๆ (ค่าเฉลี่ย = 3.16) ควบคุมกฎเกณฑ์และมาตรการด้านการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย = 2.97) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ความคาดหวังของประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคุ้งเต็อ

รายการ	ระดับความคาดหวัง		เทียบกับเกณฑ์
	Mean	S.D	
ด้านการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหา			
การสำรวจและเก็บข้อมูล	3.23	1.09	ปานกลาง
ศึกษาหาสาเหตุของปัญหา	3.27	1.12	ปานกลาง
วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น	3.21	1.21	ปานกลาง
อำนวยความสะดวกในการค้นหาปัญหา	3.31	1.18	ปานกลาง
ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ	3.21	1.14	ปานกลาง
ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการของแต่ละปัญหา	3.13	1.25	ปานกลาง
รวม	3.23	1.08	ปานกลาง
ด้านการวางแผน			
วางกฎระเบียบของแต่ละกิจกรรม	3.36	1.99	ปานกลาง
อำนวยความสะดวกในการวางแผน	3.20	1.24	ปานกลาง
สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการวางแผน	3.13	1.30	ปานกลาง
แสดงความคิดเห็นในการวางแผน	3.23	1.18	ปานกลาง
ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.12	1.31	ปานกลาง
เขียนและจัดทำแผน	2.97	1.37	ปานกลาง
รวม	3.17	1.55	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติงาน			
ปฏิบัติงานตามแผน	3.36	1.15	ปานกลาง
ชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติงาน	3.26	1.16	ปานกลาง
อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน	3.24	1.21	ปานกลาง
ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.19	1.20	ปานกลาง
ให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ หรืออุปกรณ์ต่างๆ	3.19	1.22	ปานกลาง
จัดหางบประมาณในการปฏิบัติงาน	2.98	1.16	ปานกลาง
รวม	3.21	1.08	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ระดับ ความคาดหวัง		เทียบกับเกณฑ์
	Mean	S.D	
ด้านการตัดสินใจ			
ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	3.16	1.22	ปานกลาง
เพื่อกำหนดแผนงานหรือโครงการ	3.05	1.23	ปานกลาง
เพื่อเลือกกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว	3.09	1.16	ปานกลาง
เพื่อกำหนดบุคคลในการปฏิบัติงาน	3.06	1.22	ปานกลาง
เพื่อวางกฎระเบียบของกิจกรรม	3.04	1.29	ปานกลาง
ตัดสินใจในการสรุปผลงาน	3.01	1.26	ปานกลาง
รวม	3.07	1.35	ปานกลาง
ด้านการติดตามประเมินผล			
การประเมินผลกิจกรรม	3.10	1.25	ปานกลาง
ติดตามและหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงาน	3.16	1.20	ปานกลาง
การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนในรอบปีที่ผ่านมา	3.02	1.27	ปานกลาง
วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	3.13	1.24	ปานกลาง
อำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนต่างๆ	3.16	1.30	ปานกลาง
ควบคุมกฎเกณฑ์และมาตรการด้านการท่องเที่ยว	2.97	1.21	ปานกลาง
รวม	3.09	1.15	ปานกลาง

จากผลการศึกษาเพื่อหาแนวทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อในด้านต่างๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหลากหลายประเด็น โดยสรุปแยกตามประเด็นคำถาม ได้ดังนี้

1. ประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหา เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีแนวทางต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 ชี้ให้ประชาชนได้เห็นถึงคุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการท่องเที่ยว ถ้ามีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

1.2 จัดให้มีการประชุมเพื่อให้ทราบปัญหาทุกเดือน โดยให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาร่วมด้วย เช่น เหวีชาวบ้าน เป็นต้น

- 1.3 ประชาชนในท้องถิ่นชักชวนเพื่อนบ้านเข้าร่วมในการค้นหาปัญหา
- 1.4 สร้างความสามัคคีของประชาชนที่อาศัยในท้องถิ่น
2. ประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีแนวทางต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้
 - 2.1 ให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 2 มาร่วมวางแผน โดยจัดให้เป็นหน่วยงานหลัก
 - 2.2 แต่งตั้งกรรมการที่เป็นประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นบุคคลที่ดูแลและรับผิดชอบให้ชัดเจน
 - 2.3 ควรจัดให้มีคำตอบแทนในการดำเนินการ
 - 2.4 จัดประชุมร่วมกันระหว่างชาวบ้านและผู้ประกอบการร้านค้า ให้ร่วมกันเพื่อเสนอความคิดเห็นและระดมความคิดในการวางแผน
3. ประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีแนวทางต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้
 - 3.1 ให้นายงานภาครัฐ เข้าร่วมปฏิบัติงานและเป็นผู้ชักชวนให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สกจ.เขต 2
 - 3.2 จัดให้มีการชักชวนให้ประชาชนทุกคน เข้าร่วมปฏิบัติงาน เช่น ประกาศทางเสียงตามสายของหมู่บ้าน เป็นต้น
4. ประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีแนวทางต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้
 - 4.1 ให้นายงานภาครัฐ เข้ามาเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
 - 4.2 แต่งตั้งบุคคลในการดำเนินการให้ชัดเจน เช่น จัดตั้งผู้นำชุมชน
5. ประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีแนวทางต่าง ๆ สามารถสรุปได้ ดังนี้
 - 5.1 แต่งตั้งบุคคลหรือหน่วยงาน ในการติดตามประเมินผล โดยให้มีหน่วยงานภาครัฐเป็นที่ปรึกษา

6. ประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น ทั้งปริมาณ คุณภาพ และการบริการ ในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีแนวทางสามารถสรุปได้ ดังนี้

6.1 ด้านแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) สามารถสรุปได้ดังนี้

6.1.2 หน่วยงานให้ร่วมกันรักษาความสะอาดในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

6.1.3 ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนร่วมอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

6.1.4 ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านค้า ในการรักษาสิ่งแวดล้อม

6.2 ด้านการเข้าถึง (Accessibility) สามารถสรุปได้ดังนี้

6.2.1 มีสื่อต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการเดินทาง เช่น ป้ายบอกทาง เป็นต้น

6.2.2 จัดการปรับปรุงทัศนียภาพ ตลอดทางคมนาคม บริเวณแหล่งท่องเที่ยว

6.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity) สามารถสรุปได้ดังนี้

6.3.1 จัดตั้งสหกรณ์เดินรถ เพื่อจัดรถบริการนักท่องเที่ยว

6.3.2 มีที่จอดรถที่เป็นส่วนรวมในแหล่งท่องเที่ยว และบริการฟรี